

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លេខ : នស/រកត/០៦២០/០២០

ច្បាប់

ស្តីពី

ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក
ផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ

នេះជាតំណភ្ជាប់នូវធនធានឯកសារមួយចំនួនចាំបាច់សម្រាប់អ្នកស្រាវជ្រាវនៅក្នុងវិស័យច្បាប់

ឯកសារច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ
moj.gov.kh/kh/law-regular

បណ្ណាល័យវិស័យយុត្តិធម៌
moj.gov.kh/kh/book-library

ស្វែងរកពាក្យគន្លឹះក្នុងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិ
moj.gov.kh/kh/legal-search-engine-moj

មាតិកា|Contents

ជំពូកទី១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	Chapter I General Provisions
មាត្រា១.-គោលបំណង	Article 1 - Purpose
មាត្រា២.-វិសាលភាព	Article 2 - Scope
មាត្រា៣.-និយមន័យ	Article 3 - Definitions
ជំពូកទី២ អាជ្ញាធរកណ្តាល និង អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ	Chapter 2 Central Authority and Implementing Authority
មាត្រា៤.-ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកជាអាជ្ញាកណ្តាល	Article 4 - Institution in Charge as Central Authority
មាត្រា៥.-សមត្ថកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាល	Article 5 - Competence of Central Authority
មាត្រា៦.-អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ	Article 6 - Implementing Authority
ជំពូកទី៣ សំណើសុំជំនួយដោយរដ្ឋធ្វើសំណើ ផ្នែកទី១ វិធានទូទៅ	Chapter 3 Request for Assistance by Requesting State Section 1 General Rules
មាត្រា៧.-ការបញ្ជូនសំណើមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	Article 7 - Transmission of Request to the Kingdom of Cambodia
មាត្រា៨.-ខ្លឹមសារនិងទម្រង់នៃសំណើមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	Article 8 - Contents and Forms of Request to the Kingdom of Cambodia
មាត្រា៩.-លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ជំនួយដោយផ្អែកលើគោលការណ៍បដិការ	Article 9 - Conditions for Provision of Assistance Based on Principle of Reciprocity
មាត្រា១០.-លក្ខខណ្ឌនៃការបដិសេធសំណើ	Article 10 - Conditions for Refusal of Request
មាត្រា១១.-ការពិនិត្យនិងការសម្រេចលើសំណើ	Article 11 - Review and Determination of Request
មាត្រា១២.-ការផ្អាកការអនុវត្តសំណើ	Article 12 - Suspension of Implementation of Request
មាត្រា១៣.-ការអនុវត្តសំណើដោយអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ	Article 13 - Implementation of Request by Relevant Competent Implementing Authority

មាត្រា១៤.-ការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ	Article 14 - Authentication of Documents
មាត្រា១៥.-ការបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំណើទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ	Article 15 - Transmission of Results of Implementation of Request to Requesting State
មាត្រា១៦.-ការរក្សាការសម្ងាត់	Article 16 - Confidentiality
ផ្នែកទី២ វិធានដោយឡែកទាក់ទងនឹងទម្រង់ជាក់លាក់នៃជំនួយ	Section 2 Particular Rules Related to Specific Formality of Assistance
អនុផ្នែកទី១ ជំនួយទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនិងការប្រមូលភស្តុតាង	Sub-Section 1 Assistance Related to Taking Statements and Evidence
មាត្រា១៧.-គោលការណ៍ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយ	Article 17 - Principles related to Taking Statements
មាត្រា១៨.-នីតិវិធីនៃការអនុវត្តសំណើទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនិងការប្រមូលភស្តុតាង	Article 18 - Procedures for Implementation of Request to Take Statements and Evidences
អនុផ្នែកទី២ ជំនួយទាក់ទងនឹងការឆែកឆេរនិងការចាប់យក	Sub-Section 2 Assistance Related to Searches and Seizures
មាត្រា១៩.-គោលការណ៍ទាក់ទងនឹងការឆែកឆេរនិងការចាប់យក	Article 19 - Principles Related to Searches and Seizures
មាត្រា២០.-នីតិវិធីអនុវត្តទាក់ទងនឹងការចាប់យក	Article 20 - Implementation Procedures related to Searches and Seizures
អនុផ្នែកទី៣ ជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឯកសារនិងព័ត៌មានដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ	Sub-Section 3 Assistance Related to Provision of Documents and Information Under Control of State Institution
មាត្រា២១.-នីតិវិធីអនុវត្តទាក់ទងនឹងសំណើសុំឯកសារឬព័ត៌មានដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ	Article 21 - Implementation Procedures Related to Request for Documents or Information Under Control of a State Institution

មាត្រា២២.-លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ឯកសារ ឬព័ត៌មានដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង របស់ស្ថាប័នរដ្ឋ	Article 22 - Conditions for Providing Documents or Information Under Control of State Institution
មាត្រា២៣.-ការបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ	Article 23 - Authentication of Documents Under Control of State Institution
អនុផ្នែកទី៤ ជំនួយទាក់ទងនឹងសេវាកម្មឯកសារតុលាការ	Sub-Section 4 Assistance Related to Service of Court Documents
មាត្រា២៤.-ការអនុវត្តសំណើទាក់ទងនឹងសេវា កម្មឯកសារតុលាការ	Article 24 - Implementation of Request related to Service of Court Document
មាត្រា២៥.-ភាពគ្មានទោសចំពោះការមិនអនុ វត្តតាមដីកាកោះរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ	Article 25 - Irreproachability for Non- Compliance with a Subpoena of Requesting State
អនុផ្នែកទី៥ ជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំដើម្បីផ្តល់ សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងរដ្ឋ ធ្វើសំណើ	Sub-Section 5 Assistance Related to Transfer of a Detained Person to Give Testimony or to Assist with Prosecutorial Investigation in Requesting State
មាត្រា២៦.-លក្ខខណ្ឌនៃការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំ ដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត ក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ	Article 26 - Conditions for Transfer of a Detained Person to Give Testimony or to Assist with Prosecutorial Investigation in Requesting State
មាត្រា២៧.-ចំរើននៃការឃុំខ្លួនបុគ្គលជាប់ឃុំ	Article 27 - Duration of Detention of a Detained Person
មាត្រា២៨.-ការឆ្លងកាត់របស់បុគ្គលជាប់ឃុំ	Article 28 - Transit of Detained Person
អនុផ្នែកទី៦ ជំនួយទាក់ទងនឹងការស្វែងរកមនុស្ស	Sub-Section 6 Assistance Related to Identifying Location of Person
មាត្រា២៩.-ការស្វែងរកមនុស្ស	Article 29 - Identifying Location of Person
អនុផ្នែកទី៧ ជំនួយទាក់ទងនឹងការបង្កក ការចាប់យក និងការរឹបអូសទ្រព្យ	Sub-Section 7 Assistance Related to Freezing, Seizures, and Confiscation of Property

មាត្រា៣០.-ការបង្កកឬការចាប់យកទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចមិនទាន់ស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ	Article 30 - Freezing or Seizures of Property According to a Non-Final Ruling of a Court of Requesting State
មាត្រា៣១.-ការរឹបអូសទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ	Article 31 - Confiscation of Property in Compliance with Final Ruling of Court of the Requesting State
មាត្រា៣២.-សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបង្កើត ការចាប់យក ឬការរឹបអូសទ្រព្យ	Article 32 - Ruling on Freezing, Seizures or Confiscation of Property
មាត្រា៣៣.-ការសម្របសម្រួលការចាប់យកនិងការរឹបអូស	Article 33 - Coordination of Seizures and Confiscation
មាត្រា៣៤.-ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការបែងចែកទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូស	Article 34 - Management, Handling, and Allocation of Confiscated Property
ជំពូកទី៤ សំណើសុំជំនួយដោយ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ផ្នែកទី១ វិធានទូទៅ	Chapter 4 Request for Assistance by the Kingdom of Cambodia Section 1 General Rules
មាត្រា៣៥.-សំណើដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ	Article 35 - Request Made by Relevant Competent Authority
មាត្រា៣៦.-បែបបទនៃការស្នើសុំជំនួយ	Article 36 - Formalities of Request for Assistance
មាត្រា៣៧.-លក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់ព័ត៌មាននិងភស្តុតាង	Article 37 - Conditions for Use of Information and Evidence
មាត្រា៣៨.-ការទទួលយកបាននៃភស្តុតាង	Article 38 - Admissibility of Evidence
ផ្នែកទី២ វិធានដោយឡែកទាក់ទងនឹងសំណើ សុំបុគ្គលជាប់ឃុំឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដើម្បី ផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	Section 2 Particular Rules Related to Requesting a Detained Person or Any Other Persons to Testify or to Assist with Investigation in the Kingdom of Cambodian
មាត្រា៣៩.-លក្ខខណ្ឌនៃការស្នើសុំបុគ្គលដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត	Article 39 - Conditions for Requesting Person to Testify or to Assist with Investigation

មាត្រា៤០.-សិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត	Article 40 - Rights of a Person Giving Testimony or Assists with Judicial Investigation
មាត្រា៤១.-របាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់ការ ផ្តល់សក្ខីកម្មឬការជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត	Article 41 - Report on Completion of Giving Testimony or Assistance with Investigation
មាត្រា៤២.-ការផ្ទេរត្រឡប់ទៅវិញនូវបុគ្គល ដែលជាប់ឃុំ	Article 42 - Return of Detained Person
ជំពូកទី៥ ការចំណាយ	Chapter 5 Expenses
មាត្រា៤៣.-ការចំណាយ	Article 43 - Expenses
ជំពូកទី៦ អវសានប្បញ្ញត្តិ	Chapter 6 Final Provision
មាត្រា៤៤.-ការប្រកាសឱ្យប្រើ	Article 44 - Promulgation

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០៦២០/ ០៤០

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៤ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបាន ពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំ ពេញអង្គលើកទី៥ នីតិកាលទី៤ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ច្បាប់ ស្តីពី

ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ

120/

ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .- គោលបំណង

ច្បាប់នេះកំណត់អំពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋបរទេស ទាក់ទងនឹងដំណើរការនីតិវិធីនានាពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ព្រមទាំងការបង្កក ការចាប់យក និងការរឹបអូសទ្រព្យក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រឹងនិងពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ។

មាត្រា ២ .- វិសាលភាព

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះ៖

- ការជួយផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌដែលត្រូវផ្តល់ដល់រដ្ឋធ្វើសំណើទាំងអស់ ទោះបីរដ្ឋធ្វើសំណើនោះមិនមានកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ

- ការស្វែងរកការជួយផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌពីរដ្ឋទទួលសំណើទាំងអស់ ទោះបីរដ្ឋទទួលសំណើនោះមិនមានកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយនឹងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ។

ច្បាប់នេះមិនមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌដែលធ្វើឡើងស្របតាមសន្ធិសញ្ញាទ្វេភាគីឬពហុភាគី ឬអនុសញ្ញា ដែលទទួលបានសច្ចាប័នពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

នីតិវិធីផ្ទៃក្នុងសម្រាប់អនុវត្តសំណើជួយគ្នាទៅវិញទៅមកដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះគ្រប់ករណីទាំងអស់នៃការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌដោយរួមបញ្ចូលទាំងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌដែលធ្វើឡើងស្របតាមសន្ធិសញ្ញាទ្វេភាគីឬពហុភាគី ឬអនុសញ្ញា ដែលបានទទួលសច្ចាប័នពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាផងលើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្ទុយដែលមានចែងជាក់លាក់ក្នុងសន្ធិសញ្ញា ឬអនុសញ្ញានោះ ឬច្បាប់ផ្សេងទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ច្បាប់នេះក៏មិនរារាំងដល់ការធ្វើសំណើ ឬទទួលសំណើទាក់ទងនឹងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ឬកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាមួយរដ្ឋបរទេសណាមួយ តាមរយៈមធ្យោបាយស្របច្បាប់ផ្សេងទៀតឡើយ។

Handwritten mark

មាត្រា ៣ .- និយមន័យ

វាក្យសព្ទបច្ចេកទេសដែលប្រើក្នុងច្បាប់នេះត្រូវបានកំណត់និយមន័យដូចតទៅ៖

- ១- ការជួយផ្នែកច្បាប់ សំដៅដល់ការជួយគ្នាក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌដែលរួមមានជាអាទិ៍៖
  - ការប្រមូលភស្តុតាងឬការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី
  - ការផែនការនិងការចាប់យក
  - ការផ្តល់ភស្តុតាងនៅចំពោះមុខតុលាការ
  - ការផ្តល់ព័ត៌មានដែលគ្រប់គ្រងដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
  - ការចាត់ចែងសេវាកម្មឯកសារតុលាការ
  - ការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំដើម្បីផ្តល់ភស្តុតាង
  - ការកំណត់ទីតាំងរបស់បុគ្គលណាមួយ
  - ការកំណត់ទីតាំងទ្រព្យ
  - ការចាត់វិធានការលើសំណើទាក់ទងនឹងការបង្កក ការចាប់យក ឬការរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ និង
  - ការរឹបអូសសម្ភារៈភស្តុតាងពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ។

២- ការស៊ើបអង្កេត សំដៅដល់ការស្រាវជ្រាវ ការស៊ើបអង្កេត និងការស៊ើបសួរក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ។

៣- ផលនៃបទល្មើស សំដៅដល់ទ្រព្យណាដែលបាន ឬទទួលដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលតាមរយៈការប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

- ៤- ទ្រព្យសម្បត្តិ សំដៅដល់៖
  - ទ្រព្យសម្បត្តិគ្រប់ប្រភេទរួមមានជាអាទិ៍ ចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យ ទ្រព្យរូបិយ ឬទ្រព្យអរូបិយ និងឯកសារឬឧបករណ៍គតិយុត្តដែលជាភស្តុតាងនៃកម្មសិទ្ធិ ឬអត្ថប្រយោជន៍លើទ្រព្យទាំងនេះ
  - ទ្រព្យដែលរួមបញ្ចូលឧបករណ៍និងផលដែលបានមកពីការសម្អាតប្រាក់ ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្ម និងបទល្មើសធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងៗ និង
  - ទ្រព្យដែលរួមបញ្ចូលទ្រព្យជំនួសរបស់រូបវន្តបុគ្គលឬនីតិបុគ្គលដែលមានតម្លៃស្មើនឹងទ្រព្យដែលជាកម្មវត្ថុនៃការបង្កក ការឃាត់ទុក និងការរឹបអូស។

៥- នីតិវិធីផ្ទៃក្នុង សំដៅដល់នីតិវិធីសម្រាប់អនុវត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចំពោះសំណើជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ។

Handwritten signature or mark.

៦- រដ្ឋទទួលសំណើ សំដៅដល់រដ្ឋបរទេសដែលទទួលបានសំណើសុំការជួយផ្នែកច្បាប់ ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧- រដ្ឋធ្វើសំណើ សំដៅដល់រដ្ឋបរទេសដែលស្វែងរកការជួយផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌ ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៨- វិស័យព្រហ្មទណ្ឌ សំដៅដល់៖

- បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬ
- ការកំណត់អំពីផលនៃបទល្មើស ឬឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬទ្រព្យ កេរ្តិ៍រាងកាយ ឬ
- សេចក្តីសម្រេចបែបអូសដែលអាចអនុវត្តបាន ឬ
- ការបង្កក ឬការចាប់យកផលនៃបទល្មើស ឬឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬ ទ្រព្យកេរ្តិ៍រាងកាយ។

៩- ឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើស សំដៅដល់ទ្រព្យដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុង ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសឬប៉ុនប៉ងយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស។

ជំពូកទី២

អាជ្ញាធរកណ្តាលនិងអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ

មាត្រា ៤ .- ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកជាអាជ្ញាធរកណ្តាល

ក្រសួងយុត្តិធម៌នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺជាអាជ្ញាធរកណ្តាល។ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ អាចចាត់តាំងមន្ត្រីជាតំណាងរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាលក្នុងទំនាក់ទំនងការងារជាមួយរដ្ឋបរទេស អាជ្ញាធរ អនុវត្តសំណើ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា ៥ .- សមត្ថកិច្ចរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាល

អាជ្ញាធរកណ្តាលមានសមត្ថកិច្ច ជាអាទិ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ទទួលសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើ និងបញ្ជូនសំណើនោះទៅអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែល មានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- ២- ទទួលសំណើដែលបានស្នើសុំដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា និងបញ្ជូនសំណើនោះទៅកាន់រដ្ឋទទួលសំណើ។
- ៣- វាយតម្លៃនិងកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌនៃសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើដោយអនុលោមតាម ច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

Handwritten signature or mark.

៤- វាយតម្លៃនិងកំណត់អំពីលក្ខខណ្ឌនៃការបញ្ជូនសំណើរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ពាក់ព័ន្ធនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅរដ្ឋទទួលសំណើដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

៥- តាមដាននិងពន្លឿនការអនុវត្តរបស់អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើក្នុងការផ្តល់ការជួយផ្នែក ច្បាប់ទៅកាន់រដ្ឋធ្វើសំណើ។

៦- តាមដាននិងទាក់ទងជាមួយអាជ្ញាធរកណ្តាលនៃរដ្ឋទទួលសំណើដើម្បីពន្លឿនការ អនុវត្តសំណើរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៧- សម្របសម្រួលជាមួយអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើទាំងអស់ ដើម្បីជំរុញប្រសិទ្ធភាពក្នុង ការអនុវត្តសំណើដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះនិងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធដទៃផ្សេងទៀត។

៨- ក្នុងករណីចាំបាច់អាចចេញសេចក្តីណែនាំឬវិធានការនានាដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៦ .- អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ

អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើចំពោះសំណើសុំជំនួយដែលមានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ គឺជាសាលា ដំបូងរាជធានី ខេត្ត និងអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត អាស្រ័យតាមករណីនៃសំណើសុំជំនួយ នីមួយៗ និងតាមការកំណត់របស់អាជ្ញាធរកណ្តាល។ ក្នុងករណីសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត បានទទួល សំណើពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ប្រធានសាលាដំបូងត្រូវបានប្រគល់សមត្ថកិច្ចតាមច្បាប់នេះ ដើម្បីអនុវត្ត សំណើនោះដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាចទាំងអស់ដែលត្រូវបានប្រគល់ឱ្យទៅចៅក្រម ដោយយោង តាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ និងច្បាប់ផ្សេងទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្នុងករណីអយ្យការអម សាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត បានទទួលសំណើពីអាជ្ញាធរកណ្តាល ព្រះរាជអាជ្ញានៃអយ្យការអមសាលា ដំបូងត្រូវបានប្រគល់សមត្ថកិច្ចតាមច្បាប់នេះ ដើម្បីអនុវត្តសំណើនោះដោយប្រើប្រាស់សិទ្ធិអំណាច ទាំងអស់ដែលត្រូវបានប្រគល់ឱ្យទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដោយយោងតាមក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនិងច្បាប់ ផ្សេងទៀតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដើម្បីអនុវត្តសំណើនោះ។ ដោយឡែក អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ ចំពោះសំណើសុំជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឯកសារនិងព័ត៌មានដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ ស្ថាប័នរដ្ឋដូចមានចែងនៅក្នុងអនុផ្នែកទី៣(ជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឯកសារនិងព័ត៌មានដែលស្ថិត ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ) ផ្នែកទី២(វិធានដោយឡែកទាក់ទងនឹងទម្រង់ជាក់លាក់នៃជំនួយ) ជំពូកទី៣(សំណើសុំជំនួយដោយរដ្ឋធ្វើសំណើ) នៃច្បាប់នេះ គឺជាស្ថាប័នរដ្ឋដែលមានសមត្ថកិច្ច ពាក់ព័ន្ធ។

ជំពូកទី៣
សំណើសុំជំនួយដោយរដ្ឋធ្វើសំណើ
ផ្នែកទី១
វិធានទូទៅ

មាត្រា៧ .- ការបញ្ជូនសំណើមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 រដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវបញ្ជូនសំណើមកអាជ្ញាធរកណ្តាលដោយផ្ទាល់ឬតាមរយៈបណ្តាញការទូត។

មាត្រា៨ .- ខ្លឹមសារនិងទម្រង់នៃសំណើមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 សំណើត្រូវរួមបញ្ចូលនូវព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

១- ឈ្មោះអាជ្ញាធរដែលធ្វើការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ការជំនុំជម្រះ
 ឬការអនុវត្តនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌដែលទាក់ទងទៅនឹងសំណើ ដូចជាព័ត៌មានលម្អិតរបស់បុគ្គលដែល
 មានសមត្ថកិច្ចឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើ

២- ការពណ៌នាអំពីសញ្ញាណនៃរឿងក្តីព្រហ្មទណ្ឌ រួមបញ្ចូលទាំងសេចក្តីសង្ខេបអង្គហេតុ
 ឈ្មោះនៃបទល្មើសនិងទោសដែលត្រូវអនុវត្ត ព្រមទាំងភ្ជាប់មកជាមួយនូវអត្ថបទច្បាប់ដែលពាក់ព័ន្ធ និង

៣- ការពណ៌នាអំពីគោលបំណងនៃការស្នើសុំជំនួយ និងប្រភេទនៃជំនួយដែលត្រូវស្វែងរក។
 អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើផ្តល់ព័ត៌មាន និងឯកសារពាក់ព័ន្ធបន្ថែមទៀតបាន ប្រសិនបើ
 យល់ឃើញថាព័ត៌មាននិងឯកសារក្នុងសំណើមិនទាន់គ្រប់គ្រាន់។

សំណើដែលមានព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់លក្ខខណ្ឌសុពលភាពនៃសំណើ
 ឬរារាំងដល់ការអនុវត្តសំណើជាស្វ័យប្រវត្តិឡើយ។

សំណើនិងឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ជាភាសាខ្មែរ និង
 ជាភាសាអង់គ្លេស។

មាត្រា៩ .- លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ជំនួយដោយផ្អែកលើគោលការណ៍បដិការ

ការជួយផ្អែកច្បាប់អាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្រោមលក្ខខណ្ឌដែលរដ្ឋធ្វើសំណើប្តេជ្ញាចិត្តថានឹងផ្តល់
 ការជួយផ្អែកច្បាប់ដល់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាវិញនៅក្នុងរបៀបប្រហាក់ប្រហែលគ្នានៅពេលមានសំណើ
 ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា១០ .- លក្ខខណ្ឌនៃការបដិសេធសំណើ

អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបដិសេធសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ ក្នុងលក្ខខណ្ឌណាមួយដូចខាងក្រោម៖

Handwritten mark or signature.

១- ការអនុវត្តសំណើធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់អធិបតេយ្យ សន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬផលប្រយោជន៍សាធារណៈសំខាន់ៗដទៃទៀតរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- សំណើទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះ បុគ្គលណាមួយចំពោះបទល្មើសនយោបាយ។

៣- សំណើទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះ បុគ្គលណាមួយចំពោះបទល្មើសនយោបាយ។

៤- មានសំអាងគ្រប់គ្រាន់ដែលគួរឱ្យជឿជាក់ថា សំណើត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណង ធ្វើការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះបុគ្គលណាមួយដោយមូលហេតុ ពូជសាសន៍ សាសនា ភេទ ជាតិពន្ធុ សញ្ជាតិ ឬទស្សនៈនយោបាយរបស់បុគ្គលនោះ។

៥- មានសំអាងគ្រប់គ្រាន់ដែលគួរឱ្យជឿជាក់ថា ប្រសិនបើអនុវត្តសំណើ បុគ្គលនោះនឹង ប្រឈមការធ្វើទារុណកម្ម។

អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចបដិសេធសំណើ ក្នុងលក្ខខណ្ឌណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

១- សំណើទាក់ទងទៅនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះ បុគ្គលណាមួយទាក់ទងដល់ការប្រព្រឹត្តអំពើដែលមិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាបទល្មើសតាមច្បាប់នៃ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើអំពើនោះបានកើតឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ បញ្ញត្តិ នេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ប្រសិនបើអង្គហេតុដែលបានបង្ហាញដោយរដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវបាន ចាត់ទុកជាបទល្មើសនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ទោះបីជា៖

- ប្រភេទនៃបទល្មើសអាចត្រូវបានកំណត់ខុសៗគ្នា
- ឈ្មោះបទល្មើស ការប្រើប្រាស់បច្ចេកសព្ទ និងមន័យ ឬការកំណត់លក្ខណៈបទល្មើស មិនដូចគ្នា
- ធាតុផ្សំដែលកំណត់ពីបទល្មើស ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នៃរដ្ឋធ្វើសំណើមានលក្ខណៈ ខុសគ្នាពីធាតុផ្សំ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- ការផ្តល់ការជួយនឹងដាក់បន្ទុកហួសប្រមាណទៅលើធនធានរបស់ព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

៣- ការផ្តល់ការជួយអាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការស៊ើបអង្កេត ឬនីតិវិធីទាក់ទងទៅនឹងរឿងក្តី ព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- មានភាពសមស្របក្នុងគ្រប់កាលៈទេសៈទាំងអស់ ដែលបង្ហាញថាសំណើមិនគួរត្រូវ បានផ្តល់ឱ្យ។

Handwritten mark

៥- មានសំអាងគ្រប់គ្រាន់ដែលគួរឱ្យជឿជាក់ថា ប្រសិនបើអនុវត្តសំណើ បុគ្គលនោះនឹងត្រូវទទួលរងទោសប្រហារជីវិត ហើយរដ្ឋធ្វើសំណើមិនបានផ្តល់ការសន្យាថានឹងមិនដាក់ទោសប្រហារជីវិតឬប្រសិនបើត្រូវបានដាក់ទោសនោះនឹងមិនត្រូវបានអនុវត្ត។

៦- សំណើសុំទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះ បុគ្គលណាមួយចំពោះបទល្មើសណាមួយ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះត្រូវបានសម្រេចឱ្យចខ្លួនហើយ ឬលើកលែងទោស ឬបានអនុវត្តទោសរួចរាល់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬរដ្ឋបរទេស។

៧- សំណើសុំទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ឬការជំនុំជម្រះ បុគ្គលណាមួយចំពោះបទល្មើសណាមួយ ដែលបទល្មើសនោះបានផុតអាជ្ញាយុកាលដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

សំណើមិនត្រូវបានបដិសេធដោយសំអាងតែលើមូលហេតុ៖

១- ការរក្សាការសម្ងាត់របស់ធនាគារ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ឬបុគ្គលរាយការណ៍ ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្ងាត់ប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍រកម្ម ឬ

២- បទល្មើសត្រូវបានចាត់ទុកថាមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាសារពើពន្ធ។

មាត្រា ១១ .- ការពិនិត្យនិងការសម្រេចលើសំណើ

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវពិនិត្យនិងពិចារណាទៅលើសំណើព្រមទាំងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយនៃការអនុវត្តសំណើនោះ។

ប្រសិនបើសំណើបានបំពេញគ្រប់លក្ខខណ្ឌដើម្បីអាចអនុវត្តបានស្របតាមច្បាប់នេះ អាជ្ញាធរកណ្តាលចាត់នីតិវិធីបន្តដោយបញ្ជូនសំណើនេះទៅអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដើម្បីអនុវត្ត។

ប្រសិនបើសំណើមិនបានបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះដែលធ្វើឱ្យសំណើមិនអាចអនុវត្តបាន អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ។

ប្រសិនបើសំណើមិនអាចអនុវត្តបានដោយសារខ្វះព័ត៌មាន អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវស្នើសុំព័ត៌មានបន្ថែមពីរដ្ឋធ្វើសំណើ។ ទោះបីជាបានទទួលព័ត៌មានបន្ថែមពីរដ្ឋធ្វើសំណើក៏ដោយ ប៉ុន្តែសំណើនោះនៅតែមិនអាចអនុវត្តបានស្របតាមច្បាប់នេះ នោះអាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋធ្វើសំណើអំពីការបដិសេធសំណើ។

មាត្រា ១២ .- ការផ្អាកការអនុវត្តសំណើ

ប្រសិនបើយល់ថាការអនុវត្តសំណើអាចប៉ះពាល់ដល់ដំណើរការនៃការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ ការស៊ើបសួរ ការជំនុំជម្រះ ឬដំណើរការនីតិវិធីតុលាការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាជ្ញាធរ

Handwritten mark or signature.

កណ្តាលអាចផ្អាកការអនុវត្តសំណើខាងលើឬអាចអនុវត្តសំណើនេះក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់និងត្រូវជូនដំណឹងដល់រដ្ឋធ្វើសំណើ។

មាត្រា ១៣ .- ការអនុវត្តសំណើដោយអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ

នៅពេលទទួលបានសំណើពីអាជ្ញាធរកណ្តាល អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តសំណើ។ ក្រោយពីបានបញ្ចប់ការអនុវត្តសំណើ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារនិងវត្ថុពាក់ព័ន្ធមកអាជ្ញាធរកណ្តាល។

ក្នុងករណីមានឧបសគ្គឬមិនមានលទ្ធភាពអនុវត្តសំណើ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវរាយការណ៍មកអាជ្ញាធរកណ្តាលអំពីមូលហេតុនៃការខកខានក្នុងការអនុវត្តសំណើ។ ក្នុងករណីដែលសំណើមិនអាចអនុវត្តបាន អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ។

មាត្រា ១៤ .- ការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ

ប្រសិនបើសន្និសីទសញ្ញាឬអនុសញ្ញាស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់រវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋធ្វើសំណើទាមទារឯកសារដែលមានការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវស្នើសុំឱ្យអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធធ្វើការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារនោះ ប្រសិនបើតាមទម្រង់និងបែបបទដូចមានចែងក្នុងសន្និសីទសញ្ញា ឬអនុសញ្ញា ឬតាមការកំណត់ដោយអាជ្ញាធរកណ្តាល។

មាត្រា ១៥ .- ការបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំណើទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ

នៅពេលទទួលបានលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំណើពីអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនលទ្ធផលនេះដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារនិងវត្ថុពាក់ព័ន្ធប្រសិនបើមានទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការព្រមព្រៀងគ្នារវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋធ្វើសំណើ។

មាត្រា ១៦ .- ការរក្សាការសម្ងាត់

អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវចាត់រាល់វិធានការសមស្របដើម្បីរក្សាការសម្ងាត់នៃសំណើសុំជំនួយខ្លឹមសារនិងឯកសារយោងនៃសំណើ ការសម្រេចផ្តល់ជំនួយ និងចំណាត់ការណាមួយនៃការអនុវត្តសំណើ ប្រសិនបើមានការស្នើសុំដូច្នោះពីរដ្ឋធ្វើសំណើ។ ប្រសិនបើសំណើមិនអាចអនុវត្តបានដោយមិនបំពានលើតម្រូវការរក្សាការសម្ងាត់នោះ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងអំពីបញ្ហានេះឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើដើម្បីកំណត់ថាតើសំណើត្រូវអនុវត្តដែរឬទេ។

អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចសុំឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើរក្សាការសម្ងាត់ចំពោះព័ត៌មាន ឬកស្តុតាងដែលផ្តល់ឱ្យឬប្រភពនៃព័ត៌មាន ឬកស្តុតាងទាំងនោះ។ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវភ្ជាប់នូវលក្ខខណ្ឌទាក់ទងនឹងការប្រើប្រាស់ ឬការទម្លាយព័ត៌មាន ឬកស្តុតាងទាំងនោះ នៅពេលបញ្ជូនលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំណើទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ។

(Handwritten mark)

ផ្នែកទី២

វិធានដោយឡែកទាក់ទងនឹងទម្រង់ជាក់លាក់នៃជំនួយ

អនុផ្នែកទី១

ជំនួយទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនិងការប្រមូលភស្តុតាង

មាត្រា១៧ .- គោលការណ៍ទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយ

នៅពេលទទួលបានសំណើសុំឱ្យស្តាប់ចម្លើយពីបុគ្គលណាមួយពីអាជ្ញាធរកណ្តាល អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវកំណត់ទីតាំងរបស់បុគ្គលនោះ ហើយស្នើឱ្យបុគ្គលនោះផ្តល់ចម្លើយដោយអនុលោមទៅតាមសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ។

ប្រសិនបើបុគ្គលនោះបដិសេធក្នុងការផ្តល់ចម្លើយ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើត្រូវរាយការណ៍ទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលដែលត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាននោះទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ។

មាត្រា១៨ .- នីតិវិធីនៃការអនុវត្តសំណើទាក់ទងនឹងការស្តាប់ចម្លើយនិងការប្រមូលភស្តុតាង

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើឱ្យស្តាប់ចម្លើយឬប្រមូលភស្តុតាង ដោយផ្អែកតាមនីតិវិធីតុលាការកម្ពុជា អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើទៅអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ច។

នីតិវិធីដែលបានកំណត់ដោយរដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវយកមកអនុវត្ត លើកលែងតែនីតិវិធីនោះផ្ទុយនឹងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្នុងករណីដែលនីតិវិធីនោះផ្ទុយនឹងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬពុំមានការកំណត់អំពីនីតិវិធីនៅក្នុងសំណើទេ នីតិវិធីនៃច្បាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវយកមកអនុវត្ត លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋធ្វើសំណើ។

ក្រោយពីបញ្ចប់ការអនុវត្តសំណើ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយឬភស្តុតាងដែលប្រមូលបានទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលដើម្បីចាត់ការបន្ត។

អនុផ្នែកទី២

ជំនួយទាក់ទងនឹងការចែកចេញនិងការចាប់យក

មាត្រា១៩ .- គោលការណ៍ទាក់ទងនឹងការចែកចេញនិងការចាប់យក

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើសុំឱ្យចែកចេញឬចាប់យកវត្ថុដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃការប្រមូលភស្តុតាង អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើនោះទៅអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីអនុវត្តទៅតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

Handwritten signature or mark.

អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើអាចឆែកឆេរនិងចាប់យកទ្រព្យប្រវត្តិដែលជាឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើសត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសឬជាផលនៃបទល្មើស។ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើក៏អាចឆែកឆេរនិងចាប់យកឯកសារឬព័ត៌មានដែលកំណត់ពីអត្តសញ្ញាណនៃទ្រព្យប្រវត្តិដែលជាឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើសឬជាផលនៃបទល្មើសផងដែរ។

ក្នុងករណីដែលសំណើទាក់ទងនឹងព័ត៌មានដែលកាន់កាប់ដោយស្ថាប័នធនាគារ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ឬអង្គការឬបុគ្គលផ្សេងទៀត អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើមានសិទ្ធិអំណាចតាមច្បាប់នេះឱ្យស្ថាប័នធនាគារ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ឬអង្គការ ឬបុគ្គលនោះផ្តល់ព័ត៌មាន ដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ២០ .- នីតិវិធីអនុវត្តទាក់ទងការឆែកឆេរនិងការចាប់យក

អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចធ្វើការឆែកឆេរនិងការចាប់យកវត្ថុតាមសំណើ ត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីការឆែកឆេរនិងការចាប់យកវត្ថុ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងបញ្ជូនកំណត់ហេតុនិងវត្ថុដែលបានចាប់យកនោះទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលដើម្បីអនុវត្តបន្ត។ កំណត់ហេតុនោះត្រូវធ្វើតាមទម្រង់និងបែបបទដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

បទប្បញ្ញត្តិដទៃទៀតទាក់ទងនឹងការឆែកឆេរនិងការចាប់យកដូចមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ ទោះបីជាបទល្មើសដែលនាំឱ្យមានការឆែកឆេរឬការចាប់យកនោះមិនកើតឡើងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ។

អនុផ្នែកទី៣

ជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្តល់ឯកសារនិងព័ត៌មានដល់ស្ថិតក្រោម

ការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ

មាត្រា ២១ .- នីតិវិធីអនុវត្តទាក់ទងនឹងសំណើសុំឯកសារឬព័ត៌មានដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើដែលស្នើសុំឯកសារឬព័ត៌មានដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋណាមួយនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើនោះទៅស្ថាប័នរដ្ឋដែលមានការពាក់ព័ន្ធដើម្បីអនុវត្តសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ។ ស្ថាប័នរដ្ឋនោះត្រូវផ្តល់លទ្ធផលនៃការអនុវត្តសំណើទៅអាជ្ញាធរកណ្តាល។

Signature

មាត្រា ២២ .- លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ឯកសារឬព័ត៌មានដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ

ប្រសិនបើឯកសារឬព័ត៌មានដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២១ (នីតិវិធីអនុវត្តទាក់ទងនឹងសំណើសុំឯកសារឬព័ត៌មានដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ) ខាងលើ ជាឯកសារឬព័ត៌មានដែលមិនអាចផ្សព្វផ្សាយបាន ហើយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងឯកសារឬព័ត៌មាននោះ ចាត់ទុកថាឯកសារឬព័ត៌មាននោះមិនអាចផ្តល់ជូនបានដោយសារភាពសម្ងាត់នៃឯកសារឬព័ត៌មាននោះ ឬអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យក្រោមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ ស្ថាប័នសាមីត្រូវជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលអំពីមូលហេតុនោះ ឬអំពីលក្ខខណ្ឌសម្រាប់ការផ្តល់ជូនឯកសារឬព័ត៌មានដែលបានស្នើសុំ។

មាត្រា ២៣ .- ការបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័នរដ្ឋ

ក្នុងការផ្តល់ឯកសារតាមសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ ដូចមានចែងក្នុងអនុផ្នែកនេះ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវស្នើសុំឱ្យអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ ដោយអនុលោមតាមទម្រង់ បែបបទ និងលក្ខខណ្ឌ ដែលត្រូវបានស្នើសុំដោយរដ្ឋធ្វើសំណើដូចមានចែងក្នុងសន្និសីទសញ្ញាឬអនុសញ្ញាស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋធ្វើសំណើឬតាមការកំណត់ដោយអាជ្ញាធរកណ្តាល។

អនុផ្នែកទី៤

ជំនួយទាក់ទងនឹងសេវាកម្មឯកសារតុលាការ

មាត្រា ២៤ .- ការអនុវត្តសំណើទាក់ទងនឹងសេវាកម្មឯកសារតុលាការ

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើ ឱ្យផ្តល់សេវាកម្មឯកសារតុលាការ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើទៅអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ច ហើយអាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើនោះត្រូវអនុវត្តសំណើនិងផ្តល់លទ្ធផលនៃការអនុវត្តទៅអាជ្ញាធរកណ្តាលវិញ។ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចអនុវត្តសំណើ អាចប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ដើម្បីអនុវត្តសំណើឱ្យបានឆាប់រហ័ស។

ប្រសិនបើឯកសារតុលាការដែលត្រូវបញ្ជូន បង្គាប់ឱ្យបុគ្គលណាមួយបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះមុខមន្ត្រីតុលាការនៅក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រូវបញ្ជូនឯកសារនោះទៅបុគ្គលនោះក្នុងរយៈពេលសមស្របមុនកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវបង្ហាញខ្លួននៅក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ។

លទ្ធផលនៃការបញ្ជូនឯកសារតុលាការត្រូវរាយការណ៍តាមទម្រង់និងបែបបទដែលកំណត់

Handwritten signature or mark.

ដោយអាជ្ញាធរកណ្តាល លើកលែងតែមានសន្និសីទស្តីពីការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យ ព្រហ្មទណ្ឌរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋធ្វើសំណើចែងផ្សេងពីនេះ។

អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនបន្តទៅរដ្ឋធ្វើសំណើនូវភស្តុតាងនៃការបញ្ជូនឯកសារតុលាការ។ ប្រសិនបើការបញ្ជូនឯកសារនោះមិនអាចសម្រេចបាន អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃការមិនអាចសម្រេចបាននៃការបញ្ជូនឯកសារនោះ។

មាត្រា ២៥ .- ភាពគ្មានទោសចំពោះការមិនអនុវត្តតាមដីកាកោះរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ

ប្រសិនបើបុគ្គលណាមួយនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានកោះហៅជាសាក្សីនៅក្នុងរដ្ឋ ធ្វើសំណើ បុគ្គលនោះមិនត្រូវទទួលរងនូវការទទួលខុសត្រូវណាមួយទាំងខាងព្រហ្មទណ្ឌទាំងខាង រដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយសារការបដិសេធឬការខកខានមិនបានអនុវត្តតាម ដីកាកោះនោះឡើយ ទោះបីជាការបដិសេធឬការខកខាននោះផ្ទុយទៅនឹងការកំណត់នៅក្នុងដីកាកោះ នោះក៏ដោយ។

អនុផ្នែកទី ៥

ជំនួយទាក់ទងនឹងការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ

មាត្រា ២៦ .- លក្ខខណ្ឌនៃការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុង រដ្ឋធ្វើសំណើ

នៅពេលទទួលបានសំណើសុំឱ្យផ្ទេរជាបណ្តោះអាសន្ននូវបុគ្គលណាមួយដែលស្ថិតក្នុងការឃុំខ្លួន នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី របស់តុលាការក្នុងឋានៈជាសាក្សីក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើសុំទៅអាជ្ញាធរ អនុវត្តសំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចាត់ការ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រសិនបើអាជ្ញាធរកណ្តាលចាត់ទុកថាការផ្ទេរនោះមានភាពចាំបាច់។

ការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំនេះអាចធ្វើទៅបាន ដោយគោរពលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ៖

- បុគ្គលជាប់ឃុំស្ម័គ្រចិត្តយល់ព្រមចំពោះការផ្ទេរដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការ ស៊ើបអង្កេតដែលបានស្នើសុំនោះ និង
- រដ្ឋធ្វើសំណើយល់ព្រមគោរពតាមលក្ខខណ្ឌជាក់លាក់ដែលបានតម្រូវដោយអាជ្ញាធរ កណ្តាល ជាអាទិ៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងចំណាយនានាទាក់ទងនឹងការអនុវត្តជំនួយនេះ ព្រម ទាំងវិធានផ្នែកសុវត្ថិភាពដូចជា ការឃុំខ្លួននិងការធានាសុវត្ថិភាពរបស់បុគ្គលជាប់ឃុំ

Handwritten mark or signature.

ដែលត្រូវបានផ្ទេរ ការមិនទទួលរងការចោទប្រកាន់ចំពោះបុគ្គលជាប់ឃុំពីបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌណាមួយក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើ និងការប្រគល់ត្រឡប់មកវិញនូវបុគ្គលជាប់ឃុំ។

មាត្រា ២៧ .- ចីរវេលានៃការឃុំខ្លួនបុគ្គលជាប់ឃុំ

ចីរវេលានៃការផ្ទេរបុគ្គលជាប់ឃុំទៅរដ្ឋធ្វើសំណើនិងចីរវេលានៃការឃុំខ្លួនរបស់បុគ្គលជាប់ឃុំ ក្នុងរដ្ឋធ្វើសំណើដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត ត្រូវរាប់បញ្ចូលជាចីរវេលានៃការឃុំខ្លួន បុគ្គលនោះនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

មាត្រា ២៨ .- ការឆ្លងកាត់របស់បុគ្គលជាប់ឃុំ

នៅពេលទទួលបានសំណើពីរដ្ឋធ្វើសំណើ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលណាមួយដែលស្ថិតនៅ ក្រោមការឃុំខ្លួនដោយរដ្ឋបរទេស ធ្វើការឆ្លងកាត់ដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងដែនដីនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវជូនដំណឹងទៅព្រះរាជអាជ្ញា ដែលមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការឆ្លងកាត់នៃបុគ្គលនោះ ប្រសិនបើអាជ្ញាធរ កណ្តាលយល់ឃើញថារដ្ឋធ្វើសំណើបានបំពេញលក្ខខណ្ឌដើម្បីទទួលជំនួយនេះ។

បុគ្គលដូចមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះត្រូវឆ្លងកាត់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលដែលអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរកណ្តាលនិងតាមលក្ខខណ្ឌនៃការព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយរដ្ឋ ធ្វើសំណើ។ ប្រសិនបើរយៈពេលអនុញ្ញាតនោះបានផុតកំណត់ឬលក្ខខណ្ឌមិនត្រូវបានអនុវត្ត បុគ្គល នោះនឹងត្រូវបានដោះលែងឱ្យមានសេរីភាពឡើងវិញឬត្រូវបានបណ្តេញចេញដោយអនុវត្តតាមច្បាប់ របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះរវាងរដ្ឋធ្វើសំណើនិងអាជ្ញាធរ កណ្តាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អនុផ្នែកទី៦

ជំនួយទាក់ទងនឹងការស្វែងរកមនុស្ស

មាត្រា ២៩ .- ការស្វែងរកមនុស្ស

នៅពេលទទួលបានសំណើសុំជំនួយឱ្យស្វែងរកជនណាម្នាក់ ដែលគេជឿជាក់ថាគេកំពុងស្ថិតក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយដែលរដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវការជននោះសម្រាប់គោលបំណងក្នុងកិច្ចដំណើរការ នីតិវិធីរបស់តុលាការនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើនេះទៅអាជ្ញាធរអនុវត្ត សំណើដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីស្វែងរកទីតាំងជននោះ។ អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើត្រូវរាយការណ៍ពី លទ្ធផលនៃការស្វែងរកជននោះមកអាជ្ញាធរកណ្តាលវិញដើម្បីចាត់ការបន្ត។

(Handwritten mark)

អនុផ្នែកទី៧

ជំនួយទាក់ទងនឹងការបង្កើត ការចាប់យក និងការរឹបអូសទ្រព្យ

មាត្រា ៣០ .- ការបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចមិនទាន់ស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ

នៅពេលទទួលបានសំណើសុំឱ្យបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យណាមួយ តាមសេចក្តីសម្រេចមិនទាន់ចូលជាស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើនេះទៅសាលាដំបូងរាជធានី ខេត្ត ដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យនោះ។ ប្រសិនបើសាលាដំបូងច្រើនមានសមត្ថកិច្ចលើករណីនេះ អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចបញ្ជូនសំណើនេះទៅសាលាដំបូងណាមួយក៏បាន។ ការសម្រេចបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យត្រូវធ្វើក្រោមទម្រង់ជាដីកាសម្រេចរបស់ប្រធានសាលាដំបូង ដោយមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវនិងច្បាស់លាស់។

សាលាដំបូងត្រូវចាត់ទុកសំណើនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះជាការប្រញាប់។ សាលាដំបូងត្រូវចេញដីកាសម្រេចបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យនោះ ប្រសិនបើ៖

- ១- ទ្រព្យនោះអាចបង្កើតការចាប់យកបាន តាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង
- ២- មានហេតុផលសមរម្យដែលជឿជាក់ថា អាចនឹងមានការលក់ ការផ្ទេរ ការលាក់បំបាំង ឬមានវិធានការចំពោះទ្រព្យនោះ ដើម្បីឱ្យទ្រព្យនោះរួចពីការរឹបអូសឬធ្វើឱ្យទ្រព្យនោះលែងមានប្រយោជន៍។

ដីកាសម្រេចបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យរបស់សាលាដំបូងត្រូវជូនដំណឹងតាមរយៈការបិទផ្សាយនៅបញ្ជីបិទផ្សាយព័ត៌មានរបស់សាលាដំបូងនិងត្រូវជូនដំណឹងទៅបុគ្គលដែលមានការពាក់ព័ន្ធប្រសិនបើមានឬក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ តាមសារព័ត៌មានឬតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍សោតទស្សន៍។

គតិយជនឬបុគ្គលដែលមានប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចបង្កើតការចាប់យកទ្រព្យនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះ អាចប្តឹងតវ៉ាទៅសាលាដំបូងដើម្បីសុំលុបដីកាសម្រេចនោះ ក្នុងរយៈពេល ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច។ ប្រសិនបើមានកស្មតាងបញ្ជាក់ថាទ្រព្យនោះមិនពាក់ព័ន្ធដូចអ្វីដែលរដ្ឋធ្វើសំណើបានស្នើសុំដូចមានក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើឬបុគ្គលពាក់ព័ន្ធមិនបានធ្វើសកម្មភាពណាមួយដូចការចោទប្រកាន់ដែលមានក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើ សាលាដំបូងត្រូវលុបចោលសេចក្តីសម្រេចនោះ។ សេចក្តីសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា។ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការប្តឹងទាស់ដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះការប្តឹងតវ៉ានៅក្នុងកថាខណ្ឌនេះ។

122/

តតិយជនឬបុគ្គលដែលមានប្រយោជន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចបង្កកឬចាប់យកទ្រព្យនៅ ក្នុងកថាខណ្ឌទី២ខាងលើនេះ អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ចំពោះដីកាសម្រេចបង្កកឬចាប់យក ទ្រព្យរបស់សាលាដំបូងក្នុងរយៈពេល១(មួយ)ខែ គិតពីថ្ងៃផុតកំណត់រយៈពេលប្តឹងតវ៉ា។ សេចក្តីសម្រេច របស់សាលាឧទ្ធរណ៍បិទផ្លូវតវ៉ា។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក៏អាចធ្វើបានដែរចំពោះដីកាសម្រេចបដិសេធក្ស ប្តឹងតវ៉ារបស់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធក្នុងរយៈពេល១(មួយ)ខែ គិតពីថ្ងៃជូនដំណឹងពីដីកាសម្រេចបដិសេធា។ សេចក្តីសម្រេចរបស់សាលាឧទ្ធរណ៍បិទផ្លូវតវ៉ា។ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែលមានចែង នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះករណីនេះ។

សេចក្តីសម្រេចបដិសេធសំណើសុំបង្កកឬចាប់យកទ្រព្យរបស់សាលាដំបូង ឬសេចក្តីសម្រេច លុបចោលសេចក្តីសម្រេចបង្កកឬចាប់យកទ្រព្យរបស់សាលាដំបូងតាមសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ មិន រារាំងដល់អាជ្ញាធរកណ្តាលក្នុងការដាក់សំណើថ្មីទៅសាលាដំបូង ដើម្បីចេញសេចក្តីសម្រេចបង្កកឬ ចាប់យកទ្រព្យម្តងទៀត ប្រសិនបើមានភស្តុតាងថ្មី ដែលអាចឱ្យសាលាដំបូងចេញសេចក្តីសម្រេចបង្កក ឬចាប់យកទ្រព្យនោះ។

ក្នុងករណីសាលាដំបូងសម្រេចបដិសេធសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើ ដីកាសម្រេចនេះបិទផ្លូវតវ៉ា និងត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរកណ្តាល។

មាត្រា ៣១ .- ការរឹបអូសទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ

នៅពេលទទួលបានសំណើសុំឱ្យរឹបអូសទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការនៃ រដ្ឋធ្វើសំណើ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវបញ្ជូនសំណើនេះទៅសាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីសម្រេច រឹបអូសទ្រព្យ។ ប្រសិនបើសាលាដំបូងច្រើនមានសមត្ថកិច្ចលើករណីនេះ អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចបញ្ជូន សំណើនេះទៅសាលាដំបូងណាមួយក៏បាន។ ការសម្រេចរឹបអូសទ្រព្យត្រូវធ្វើឡើងក្រោមទម្រង់ជា សាលក្រមដោយមានសំអាងហេតុនិងសំអាងច្បាប់។ សាលាដំបូងធ្វើការសម្រេចដោយចៅក្រមទោល ដែលជាប្រធានសាលាដំបូងឬដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះដែលមានប្រធានសាលាដំបូងជាប្រធាន និង មានចៅក្រមប្រឹក្សាពីររូបផ្សេងទៀតតាមការចាត់តាំងរបស់ប្រធានសាលាដំបូងក្នុងករណីដែលរឿងក្តី មានភាពស្មុគស្មាញ។

នៅពេលទទួលបានសំណើ សាលាដំបូងត្រូវរៀបចំសវនាការ ដើម្បីពិភាក្សាដេញដោល និង ធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងនានា ព្រមទាំងស្តាប់សក្ខីកម្មពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ នឹងសមាសភាពនិងដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃសវនាការដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនិងច្បាប់ ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតត្រូវយកមកអនុវត្តនៅក្នុងករណីនេះ។

Handwritten mark or signature.

ក្នុងករណីពិនិត្យឃើញមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ សាលាដំបូងអាចសម្រេចរឹបអូសទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ ប្រសិនបើ៖

- ១- ទ្រព្យនោះអាចរឹបអូសបានតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង
- ២- តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើមានយុត្តាធិការ ដើម្បីសម្រេចលើករណីនេះ។

ក្នុងករណីសាលាក្រមរបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមិនស្របតាមគោលការណ៍គ្រឹះនៃការជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ជាអាទិ៍ សិទ្ធិការពារខ្លួនរបស់ជនជាប់ចោទ ឬការអនុវត្តតាមសាលាក្រមនៃរដ្ឋធ្វើសំណើប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តុលាការត្រូវបដិសេធសំណើខាងលើនេះ។

មាត្រា ៣២ .- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបង្កក ការចាប់យក ឬការរឹបអូសទ្រព្យ

សាលាដំបូងមានសិទ្ធិសម្រេចអំពីការបង្កក ការចាប់យក ឬការរឹបអូសទ្រព្យ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុផ្នែកនេះ ទោះបីជាបទល្មើសដែលនាំឱ្យមានការបង្កក ការចាប់យក ឬការរឹបអូសទ្រព្យ មិនត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏ដោយ។ សាលាដំបូងក៏អាចសម្រេចបង្កក ចាប់យក ឬរឹបអូសទ្រព្យ ទោះបីជាជនល្មើសឬជនជាប់ចោទបានទទួលមរណភាព ឬមិនត្រូវបានគេស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ឬបានរត់គេចខ្លួន នៅពេលដែលតុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើបានចេញសេចក្តីសម្រេចថា ទ្រព្យនោះជាផលនៃបទល្មើសឬជាឧបករណ៍មធ្យោបាយប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលត្រូវរឹបអូស។ នៅពេលមានការស្នើសុំជំនួយឱ្យបង្កក ចាប់យក ឬរឹបអូសទ្រព្យរបស់ជនល្មើសឬជនជាប់ចោទដែលទទួលមរណភាព ឬមិនត្រូវបានគេស្គាល់អត្តសញ្ញាណ ឬបានរត់គេចខ្លួន លក្ខខណ្ឌតម្រូវទាក់ទងនឹងសិទ្ធិការពារខ្លួនដែលមានចែងនៅមាត្រា ៣១ (ការរឹបអូសទ្រព្យតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការនៃរដ្ឋធ្វើសំណើ) នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ។

មាត្រា ៣៣ .- ការសម្របសម្រួលការចាប់យកនិងការរឹបអូស

អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយរដ្ឋធ្វើសំណើក្នុងគោលបំណងដើម្បីសម្របសម្រួលការចាប់យកនិងការរឹបអូស តាមសំណើរបស់រដ្ឋធ្វើសំណើដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះ។

មាត្រា ៣៤ .- ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែង និងការបែងចែកទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូស

ទ្រព្យដែលត្រូវបានបង្កក ចាប់យក ឬរឹបអូសដោយអនុលោមតាមច្បាប់នេះ ត្រូវគ្រប់គ្រង និងចាត់ចែងស្របតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូសតាមសេចក្តីសម្រេចស្ថាពររបស់តុលាការកម្ពុជា ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុផ្នែកនេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងការចាត់ចែងរបស់អាជ្ញាធរកណ្តាល។

(Handwritten mark)

ដោយផ្អែកតាមការព្រមព្រៀងគ្នារវាងអាជ្ញាធរកណ្តាលនិងរដ្ឋធ្វើសំណើ និងក្នុងករណីដែលអនុញ្ញាតដោយច្បាប់របស់ខ្លួន អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចផ្ទេរទៅឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើនូវទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូសទាំងអស់ឬចំណែកណាមួយ លើកលែងតែការផ្ទេរទ្រព្យនោះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ឬសីលធម៌សង្គមនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្នុងគ្រប់ករណីទាំងអស់អាជ្ញាធរកណ្តាល ត្រូវកាត់ចេញពីទ្រព្យរឹបអូសនូវរាល់ការចំណាយនានាដែលទាក់ទងទៅដល់ប្រតិបត្តិការនៃការបង្កក ការចាប់យកនិងការរឹបអូសទ្រព្យរហូតដល់ការផ្ទេរទ្រព្យនោះឱ្យទៅរដ្ឋធ្វើសំណើ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវចាត់ចែងលក់ទ្រព្យដែលត្រូវបានរឹបអូសដែលមិនមែនជាសាច់ប្រាក់ ដោយអនុវត្តតាមនីតិវិធីជាធរមាន។

ទ្រព្យរឹបអូសដែលមិនត្រូវបានផ្ទេរទៅឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើត្រូវដាក់ចូលទៅក្នុងមូលនិធិមួយ សម្រាប់អាជ្ញាធរកណ្តាលប្រើប្រាស់នៅក្នុងការងារនៃការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកផ្នែកច្បាប់ក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌជាមួយរដ្ឋបរទេស ឬការងារទាក់ទងនឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀត។

ចំពោះទ្រព្យរឹបអូសដែលមានគ្រោះថ្នាក់ចំពោះមនុស្ស ឬទ្រព្យសម្បត្តិ ឬបរិស្ថាន ព្រមទាំងទ្រព្យដែលមិនអាចកាន់កាប់បានដោយស្របច្បាប់ អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចប្តឹងសុំទៅតុលាការសាមីដែលបានចេញសេចក្តីសម្រេចរឹបអូសដើម្បីបំផ្លាញចោល។

ជំពូកទី៤

សំណើសុំជំនួយដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ផ្នែកទី១

វិធានទូទៅ

មាត្រា៣៥ .- សំណើដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ អាចស្នើសុំការជួយផ្នែកច្បាប់ពីរដ្ឋបរទេសតាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាល។ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវពិចារណាលើភាពសមស្របនៃសំណើដោយពិចារណាលើបទប្បញ្ញត្តិព័ត៌មានលម្អិត អង្គហេតុ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធ ហើយត្រូវជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលដាក់សំណើអំពីការសម្រេចរបស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចស្នើសុំការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាលមុននឹងអនុវត្តនីតិវិធីបន្ត។

មាត្រា៣៦ .- បែបបទនៃការស្នើសុំជំនួយ

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទនៃការស្នើសុំជំនួយដែលនឹងត្រូវកំណត់ដោយអាជ្ញាធរកណ្តាល។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អាជ្ញាធរកណ្តាលអាចស្នើសុំនូវព័ត៌មានបន្ថែម ដើម្បីធានាថាសំណើសុំជំនួយនោះនឹងអាចទទួលយកដោយរដ្ឋទទួលសំណើ។

120

មាត្រា ៣៧ .- លក្ខខណ្ឌនៃការប្រើប្រាស់ព័ត៌មាននិងកស្មតាង

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដែលធ្វើសំណើ មិនត្រូវប្រើប្រាស់ ឬទម្លាយព័ត៌មាន ឬកស្មតាង ដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋទទួលសំណើ ក្នុងគោលបំណងក្រៅពីការកំណត់នៅក្នុងសំណើ ដោយគ្មានការយល់ព្រមជាមុនពីរដ្ឋទទួលសំណើឡើយ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដែលធ្វើសំណើ ត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទាំងឡាយដើម្បីរក្សាព័ត៌មានសម្ងាត់និងកស្មតាង ដែលផ្តល់ដោយរដ្ឋទទួលសំណើ លើកលែងតែកស្មតាង និងព័ត៌មានដែលចាំបាច់សម្រាប់គោលបំណងដែលបានកំណត់នៅក្នុងសំណើ។

មាត្រា ៣៨ .- ភាពទទួលយកបាននៃកស្មតាង

តុលាការត្រូវទទួលយកកស្មតាងទាំងអស់ដែលបានពីការជួយផ្នែកច្បាប់ដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានទទួលពីរដ្ឋទទួលសំណើដើម្បីពិចារណាដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ផ្នែកទី២

វិធានដោយឡែកទាក់ទងនឹងសំណើសុំបុគ្គលជាប់ឃុំឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

មាត្រា ៣៩ .- លក្ខខណ្ឌនៃការស្នើសុំបុគ្គលដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធអាចធ្វើសំណើទៅរដ្ឋទទួលសំណើ តាមរយៈអាជ្ញាធរកណ្តាលដើម្បីសុំផ្ទេរជាបណ្តោះអាសន្ននូវបុគ្គលជាប់ឃុំ ឬបញ្ជូនបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលនៅក្នុងរដ្ឋទទួលសំណើដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់តុលាការនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែល៖

- ១- សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌបានចាប់ផ្តើមនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង
- ២- បុគ្គលជាប់ឃុំឬបុគ្គលផ្សេងទៀតនោះអាចផ្តល់កស្មតាងដែលមានប្រយោជន៍ដល់នីតិវិធីតុលាការហើយយល់ព្រមផ្តល់សក្ខីកម្ម ឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតក្នុងនីតិវិធីតុលាការកម្ពុជា។

នៅពេលទទួលបានបុគ្គលជាប់ឃុំណាមួយពីរដ្ឋទទួលសំណើ ដើម្បីផ្តល់សក្ខីកម្មក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីរបស់តុលាការកម្ពុជាឬផ្តល់ជំនួយទាក់ទងនឹងការស៊ើបអង្កេត ការឃុំខ្លួនបុគ្គលនោះនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវធ្វើឡើងតាមលក្ខខណ្ឌនៃការព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយរដ្ឋទទួលសំណើឬតាមការកំណត់របស់អាជ្ញាធរកណ្តាល។

ការទទួលយកនិងការឃុំខ្លួនបុគ្គលជាប់ឃុំត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៤០ .- សិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត

ក្រៅពីលក្ខខណ្ឌដែលព្រមព្រៀងគ្នាជាមួយរដ្ឋទទួលសំណើ បុគ្គលណាមួយទោះបីជាបុគ្គលជាប់ឃុំឬបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលមកព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងគោលបំណងផ្តល់សក្ខីកម្មឬជួយដល់ការស៊ើបអង្កេតតាមច្បាប់នេះ៖

- ១- មិនអាចត្រូវបានចោទប្រកាន់ ឃុំខ្លួន ផ្តន្ទាទោស ឬកម្រិតសេរីភាពបុគ្គលនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមូលហេតុនៃអំពើល្មើសណាមួយផ្ទុយនឹងច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ឬបានប្រព្រឹត្តមុនពេលចាកចេញពីរដ្ឋទទួលសំណើ។
- ២- មិនត្រូវបានតម្រូវឱ្យផ្តល់ភស្តុតាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌផ្សេងទៀតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រៅពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងសំណើឡើយលើកលែងតែមានការយល់ព្រមពីបុគ្គលនោះ។
- ៣- មិនត្រូវទទួលរងនូវបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីឬបណ្តឹងផ្សេងទៀតទាក់ទងទៅនឹងអំពើនិងសកម្មភាពណាមួយដែលបុគ្គលនោះត្រូវបានចោទថាអំពើឬសកម្មភាពប្រព្រឹត្តបានកើតឡើងនៅមុនពេលបុគ្គលនោះចាកចេញពីរដ្ឋទទួលសំណើ។

សិទ្ធិដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ខាងលើនេះត្រូវរលត់ នៅពេលបុគ្គលនោះមានឱកាសចាកចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ ក្រោយការជូនដំណឹងពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធថាវត្តមានរបស់បុគ្គលនោះលែងចាំបាច់ទៀតហើយ ប៉ុន្តែបុគ្គលនោះនៅតែបន្តស្នាក់នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឬត្រឡប់មកវិញដោយខ្លួនឯង ក្រោយពីបានចាកចេញពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជារួចហើយ។

មាត្រា ៤១ .- របាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់ការផ្តល់សក្ខីកម្មឬការជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនទៅអាជ្ញាធរកណ្តាល នៅពេលដែលបុគ្គលជាប់ឃុំឬបុគ្គលផ្សេងទៀតបានបញ្ចប់ការផ្តល់សក្ខីកម្មឬការជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត។

មាត្រា ៤២ .- ការផ្ទេរត្រឡប់ទៅវិញនូវបុគ្គលជាប់ឃុំ

នៅពេលទទួលបានរបាយការណ៍ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤១ (របាយការណ៍ស្តីពីការបញ្ចប់ការផ្តល់សក្ខីកម្មឬការជួយដល់ការស៊ើបអង្កេត) នៃច្បាប់នេះ អាជ្ញាធរកណ្តាលត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធដើម្បីបញ្ជូនបុគ្គលជាប់ឃុំត្រឡប់ទៅរដ្ឋទទួលសំណើវិញជាបន្ទាន់។

200

**ជំពូកទី៥
ការចំណាយ**

មាត្រា ៤៣ .- ការចំណាយ

រាល់ការចំណាយទាំងអស់របស់អាជ្ញាធរកណ្តាលទាក់ទងនឹងការសម្របសម្រួលការជួយផ្នែកច្បាប់ដល់រដ្ឋធ្វើសំណើនិងការស្នើសុំការជួយផ្នែកច្បាប់ពីរដ្ឋទទួលសំណើជាបន្ទុករបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌។ ការចំណាយក្នុងការអនុវត្តសំណើ ត្រូវជាបន្ទុករបស់អាជ្ញាធរអនុវត្តសំណើ ហើយចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងការស្នើសុំជំនួយជាបន្ទុករបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។ ក្នុងករណីដែលការចំណាយលើការផ្តល់ការជួយផ្នែកច្បាប់នេះជាបន្ទុកធ្ងន់ធ្ងរចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអាចស្នើសុំឱ្យរដ្ឋធ្វើសំណើផ្តល់វិភាគទានលើការចំណាយនោះ។

**ជំពូកទី៦
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៤៤ .- ការប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់។

ថ្ងៃពៅ ៧ កើត ខែ ភទ្របទ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០២០

៣៧.២០០៦-៦៩៧

ន សីហមុនី

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីគ្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

បានចងក្រងតាមច្បាប់ដើម
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកការងារនាយករដ្ឋមន្ត្រី

កិត្តិសិក្ខាស្រី ប៊ុន ឈិន

វិទូ
កើត វិទូ

**KINGDOM OF CAMBODIA
NATION RELIGION KING**

LAW ON MUTUAL LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

04 September 2020

[Final Draft Translation from Khmer to English]

[Unofficial Translation]

Chapter I General Provisions

Article 1 - Purpose

This Law defines mutual legal assistance in the criminal matters between the Kingdom of Cambodia and a Foreign State with respect to proceedings related to criminal offenses as well as freezing, seizure and confiscation of property for the purpose of strengthening and extending international cooperation.

Article 2 - Scope

This Law shall apply for:

- Legal assistance in the criminal matters to be provided to all Requesting States even if they do not have any agreement with the Kingdom of Cambodia;
- Seeking for legal assistance in the criminal matters from all Requested States even if they do not have any agreement with the Kingdom of Cambodia.

The scope of this Law shall not be applicable to mutual legal assistance in the criminal matters carried out in accordance with a bilateral or multilateral treaty or a convention which has been ratified by the Kingdom of Cambodia.

The internal procedure for executing the requests for mutual assistance as stipulated under this Law shall cover all cases of mutual legal assistance in the criminal matters including mutual legal assistance in the criminal matters implemented in accordance with a bilateral or multilateral treaty or a convention which has been ratified by the Kingdom of Cambodia, except other provisions specified under the treaty or convention, or any other laws of the Kingdom of Cambodia.

This Law shall not prevent the making or receiving of the requests related to the mutual legal assistance in the criminal matters or the cooperation between the Kingdom of Cambodia and a Foreign State through other lawful mean.

Article 3 - Definitions

The terminologies used in this Law shall be defined as follows:

1. **Legal Assistance** refers to mutual assistance in the criminal matters which includes the followings:
  - taking evidence or statements from witness;
  - searches and seizures;
  - providing evidence before a court;
  - providing information controlled by the Kingdom of Cambodia;
  - serving court documents;

- transferring a detained person for giving evidence;
  - identifying a location of person;
  - identifying a location of property;
  - taking measures on a request related to freezing, seizure, or confiscation of property; and
  - confiscation of evidence materials from a financial institution.
2. **Investigation** refers to a research, prosecutorial investigation, and judicial investigation in a criminal case.
  3. **Proceeds of crime** refer to any property obtained or received directly or indirectly, through the commission of a crime.
  4. **Property** refers to:
    - All kinds of property, including movable or immovable property, tangible or intangible property, and legal documents or instruments that serve as an evidence of ownership or an interest in such property;
    - Property, including instruments and proceeds of money laundering, terrorist financing, and other serious offenses; and
    - Property, including substitute property of a natural person or legal person, which has its value equivalent to the property that is subjected to freezing, seizures, and confiscation.
  5. **Internal procedure** refers to a procedure for implementing a request for mutual legal assistance in the criminal matters in the Kingdom of Cambodia.
  6. **Requested State** refers to a Foreign State that has received a request for legal assistance in the criminal matters from the Kingdom of Cambodia.
  7. **Requesting State** refers to a Foreign State that seeks legal assistance in the criminal matters from the Kingdom of Cambodia.
  8. **Criminal matters** refers to:
    - a criminal offense; or
    - determination of proceeds of a crime, or an instrument of an offense, or terrorist's property;
    - an implementable confiscation decision; or

- freezing or seizing the proceeds of crime, or an instrument of an offense, or terrorist's property
9. ***Instrument of an offense*** refers to property used in the commission of an offense or intended to be used in the commission of an offense.

Chapter 2

Central Authority and Implementing Authority

Article 4 - Institution in Charge as Central Authority

The Ministry of Justice of the Kingdom of Cambodia is the Central Authority. The Minister of Justice may appoint an official as the representative of the Central Authority for communicating with a Foreign State, the Implementing Authority, and the relevant competent authorities.

Article 5 - Competence of Central Authority

The Central Authority shall have the following competences:

1. to receive the request from a Requesting State, and transmit the request to the relevant competent Implementing Authority of the Kingdom of Cambodia;
2. to receive the request made by the relevant competent authorities of the Kingdom of Cambodia and transmit the request to a Requested State;
3. to assess and determine the requirements of the request of the Requesting State in compliance with the law of the Kingdom of Cambodia;
4. to assess and determine the requirements for transmitting the request of the relevant competent authorities of the Kingdom of Cambodia to a Requested State in compliance with the law of the Kingdom of Cambodia;
5. to follow up and expedite the implementation of the Implementing Authority in providing Legal Assistance to a Requesting State;
6. to follow up and communicate with the Central Authority of a Requested State in order to expedite the implementation of the request of the Kingdom of Cambodia;
7. to coordinate with all the Implementing Authorities in order to ensure effective implementation of the request in compliance with this Law, and any other relevant provisions;
8. to issue, as necessary, instructions or required measures in order to ensure effective implementation of this Law.

Article 6 - Implementing Authority

The Implementing Authority for request for assistance as specified under this Law is a municipal/provincial court of first instance and the office of prosecutor attached to the municipal/provincial court of first instance based on the case(s) of each request for assistance and based on the determination of the Central Authority. If a municipal/provincial court of first instance receives a request from the Central Authority, the President of the court of first instance shall be authorized, under this Law, to implement the request, by applying all the authority and entitlement vested to a judge in accordance with the Code of Criminal Procedure and other laws of the Kingdom of Cambodia. If the office of prosecutor attached to the municipal/provincial court of first instance receives a request from the Central Authority, the prosecutor of the office of the prosecutor attached to the court of first instance shall be authorized, under this Law, to implement the request, by applying all the authority and entitlement vested to a prosecutor in accordance with the Code of Criminal Procedure and other laws of the Kingdom of Cambodia in order to implement the request. However, the Implementing Authority for a request for assistance related to provision of documents and information that are under the control of State institutions as stated under Sub-Section 3 (Assistance Related to Provision of Documents and Information Under Control of State Institutions), Section 2 (Particular Rules Related to Specific Formality of Assistance), Chapter 3 (Request for Assistance by Requesting State) of this Law is the relevant competent State institution.

Chapter 3

Request for Assistance by Requesting State

Section 1

General Rules

Article 7 - Transmission of Request to the Kingdom of Cambodia

A Requesting State shall transmit a request to the Central Authority directly or through a diplomatic channel.

Article 8 - Contents and Forms of Request to the Kingdom of Cambodia

A request shall include the following information:

1. name(s) of the authority/ies conducting a prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, trial, or implementation of the criminal proceeding related to the request, such as detailed information of individual(s) capable of responding to enquiries related to the request;

2. a description of characteristics of the criminal case, including a summary of facts, name(s) of the offense, and penalties to be applied, accompanied by relevant legal texts; and
3. a description of the purpose of the request for assistance and types of the assistance sought. The Central Authority may request the Requesting State to give additional and relevant information and documents if it deems the information and documents included in the request is insufficient.

A request which contains insufficient information shall not affect the validity-requirements of the request, or obstructs the automatic implementation of the request.

A request and documents related to the request shall be made in writing in Khmer and in English.

Article 9 - Conditions for Provision of Assistance Based on Principle of Reciprocity

The Legal Assistance could be granted under the conditions that the Requesting State is committed to giving the Legal Assistance to the Kingdom of Cambodia in a similar manner when there is a request from the Kingdom of Cambodia.

Article 10 - Conditions for Refusal of Request

The Central Authority shall refuse the request of a Requesting State under any of the following conditions:

1. the implementation of the request affects the sovereignty, national security, public order, or other important public interests of the Kingdom of Cambodia;
2. the request involving prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial of a person for a political offense;
3. the request involving prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial for a military offense;
4. there is a sufficient, reliable ground to believe that the request has been made for the purpose of prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial a person on the ground of race, religion, sex, ethnicity, nationality, or political views of the person;
5. there is a sufficient, reliable ground to believe that if the request is implemented, the person will encounter the torture.

The Central Authority may refuse a request under any of the following conditions:

1. the request involving prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial of a person for an act which is not considered an offense under the law of the Kingdom of Cambodia, if that act occurs in the Kingdom of Cambodia. This provision

shall not be implemented if the fact(s) presented by the Requesting State is/are considered an offense under a provision of the law of the Kingdom of Cambodia even if:

- the types of the offense may be defined differently;
  - the name of the offense, use of terminology, definition, or determination of the characteristics of the offense are not the same;
  - the elements that determine the offense as stipulated under the law of the Requesting State differ from those are defined under the law of the Kingdom of Cambodia.
2. The provision of the assistance shall exert an excessive burden on the resources of the Kingdom of Cambodia;
  3. The provision of the assistance may affect the prosecutorial investigation or proceedings related to a criminal case in the Kingdom of Cambodia;
  4. there is an appropriate ground in all circumstances that the request should not be granted;
  5. there is a sufficient, reliable ground to believe that if the request is implemented, the person will be subjected to capital punishment, and the Requesting State has not given a commitment that it will not apply a capital punishment, or if the punishment was decided, it would not be carried out;
  6. the request involving prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial of a person for an offense, but the person has been acquitted, or pardoned, or has fully served the sentence in the Kingdom of Cambodia or in a Foreign State;
  7. the request involving prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, or trial of a person for an offense that has exceeded the statute of limitations under the law of the Kingdom of Cambodia.

A request shall not be refused based only on reasons of:

1. the confidentiality of a bank, a financial institution, or an informant as stipulated under the Law on Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism; or
2. the offense is considered to be related to fiscal matters.

Article 11 - Review and Determination of Request

Upon receiving a request from a Requesting State, the Central Authority shall review and consider the request as well as requirements for implementing of the request.

If a request has satisfied the requirements for appropriate implementation under this Law, the Central Authority shall apply the subsequent procedure by transmitting the request to the Implementing Authority for implementation.

If a request does not satisfy the requirements as stipulated under this Law, which makes the request unimplementable, the Central Authority shall notify the Requesting State.

If a request cannot be implemented because of lack of the information, the Central Authority shall request additional information from the Requesting State. Even if additional information has been received from the Requesting State, but the request remains unimplementable under this Law, the Central Authority shall notify the Requesting State of the refusal of the request.

Article 12 - Suspension of Implementation of Request

If it is deemed that the implementation of a request may affect the process of prosecutorial investigation, accusation, judicial investigation, trial, or court proceedings in the Kingdom of Cambodia, the Central Authority may suspend the implementation of the request, or may implement the request under specific conditions, and shall notify the Requesting State.

Article 13 - Implementation of Request by Relevant Competent Implementing Authority

Upon receiving a request from the Central Authority, the relevant competent Implementing Authorities shall implement the request. After completion of the implementation of a request, the relevant competent Implementing Authorities shall transmit the results accompanied by documents and relevant items to the Central Authority.

In case of obstacle or inability to implement a request, the relevant competent Implementing Authorities shall report to the Central Authority the reasons for failure to implement the request. In case that a request cannot be implemented, the Central Authority shall notify the Requesting State.

Article 14 - Authentication of Documents

If the treaty or the convention on mutual Legal Assistance between the Kingdom of Cambodia and a Requesting State requires that documents be authenticated, the Central Authority shall request the relevant competent Implementing Authorities to authenticate the documents in compliance with the forms and formalities as stated under the treaty or the convention, or according to the requirements by the Central Authority.

Article 15 - Transmission of Results of Implementation of Request to Requesting State

Upon receiving the results of the implementation of a request from the relevant competent Implementing Authority, the Central Authority shall transmit the results accompanied by relevant documents and items if any to the Requesting State under conditions of the agreement between the Kingdom of Cambodia and the Requesting State.

Article 16 - Confidentiality

The Central Authority shall take all appropriate measures to maintain confidentiality of a request for assistance, the contents and references of a request, the decision to provide assistance, and any arrangements for implementation of a request if there is such a request from the Requesting State. If a request cannot be implemented without breaching the confidentiality requirement, the Central Authority shall notify the Requesting State of this matter in order to determine whether the request will be implemented or not.

The Central Authority may request the Requesting State to maintain confidentiality of information or evidence provided, or the source(s) of the information or evidence. The Central Authority shall attach the requirements related to the use or the disclosure of the information or evidence when transmitting the results of implementation of a request to the Requesting State.

Section 2

Particular Rules Related to Specific Formality of Assistance

Sub-Section 1

Assistance Related to Taking Statements and Evidence

Article 17 - Principles related to Taking Statements

Upon receiving a request to take statements of a person from the Central Authority, the relevant competent Implementing Authorities shall identify the person's location, and request the person to provide statements in accordance with the request of the Requesting State.

If the person refuses to provide the statement, the Implementing Authority shall report to the Central Authority and then the Central Authority shall provide this information to the Requesting State.

Article 18 - Procedures for Implementation of Request to Take Statements and Evidences

Upon receiving a request from the Requesting State to take statements or evidences based on the proceeding of the Cambodian court, the Central Authority shall transmit the request to the competent Implementing Authority.

The procedure specified by a Requesting State shall be applied except for the fact that the procedures are contrary to the law of the Kingdom of Cambodia. If the procedures are contrary to the law of the Kingdom of Cambodia or if the procedures are not specified in the request, the procedures of the law of the Kingdom of Cambodia shall apply except for the fact that there is a different agreement between the Kingdom of Cambodia and the Requesting State.

Upon completion of the implementation of a request, the Implementing Authority shall transmit the written records of taking the statements or evidences to the Central Authority for further proceeding.

Sub-Section 2

Assistance Related to Searches and Seizures

Article 19 - Principles Related to Searches and Seizures

Upon receiving a request from a Requesting State for search or seizure of items in the interest of taking the evidences, the Central Authority shall transmit the request to a competent Implementing Authority for implementation in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia.

The Implementing Authority may search and seize properties or items, which are instrument of an offense, are used for commission of an offense, or are the proceeds of crime. The Implementing Authority may also search and seize the documents or information that indicates that the property or items are instruments of an offense, or the proceeds of crime.

In case that the request is related to information possessed by a banking institution, or a financial institution, or a unit, or any other person, the Implementing Authority is authorized under this Law to require the banking institution or the financial institution or the unit or the person, to provide the information in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia.

Article 20 - Implementation Procedures related to Searches and Seizures

The Implementing Authority who is entitled to search and seize items according to a request, shall prepare the written records of searches and seizures of items in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia, and transmit the written records and seized items to the Central Authority for further proceedings. Those records shall comply with the forms and formalities in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia.

Other regulations related to searches and seizures as stipulated under the Code of Criminal Procedure of the Kingdom of Cambodia shall also apply even if the offense resulting in the searches or seizures does not occur in the Kingdom of Cambodia.

Sub-Section 3

Assistance Related to Provision of Documents and Information Under Control of State Institution

Article 21 - Implementation Procedures Related to Request for Documents or Information Under Control of a State Institution

Upon receiving a request from a Requesting State requesting for documents or information which are under the control of a State Institution of the Kingdom of Cambodia, the Central Authority shall transmit the request to the relevant State Institution to implement the request of the Requesting State. The State Institution shall provide the results of the implementation of the request to the Central Authority.

Article 22 - Conditions for Providing Documents or Information Under Control of State Institution

If the documents or information which are the subject matter of the request of a Requesting State as stipulated under Article 21 (Implementation Procedures Related to Request for Documents or Information Under Control of State Institution) above are documents or information that cannot be disclosed to the public, and the competent institution in control of the documents or information considers that the documents or information cannot be provided due to the confidentiality of the documents or information, or may be provided under specific requirements, the institution shall notify the Central Authority of the reasons or the requirements for provision of documents or information requested.

Article 23 - Authentication of Documents Under Control of State Institution

For providing documents upon the request of a Requesting State as stipulated under this Sub-Section, the Central Authority shall request the relevant competent authority to authenticate the documents in compliance with the forms, formalities, and requirements that have been requested by the Requesting State as stipulated under the treaty or the convention on mutual legal assistance in the criminal matters between the Kingdom of Cambodia and the Requesting State, or as determined by the Central Authority.

Sub-Section 4

Assistance Related to Service of Court Documents

Article 24 - Implementation of Request related to Service of Court Document

Upon receiving a request from the Requesting State to serving the court documents, the Central Authority shall transmit the request to the competent Implementing Authority, and this Authority shall implement the request and provide the results of the implementation to the Central Authority. The competent Implementing Authority may use all appropriate means in accordance with provisions of the laws in order to implement the request in a prompt manner.

If the court documents to be served orders any person to appear before an official or a court in the Requesting State, the competent Implementing Authority shall transmit the document to the person within an appropriate duration before the due date to be present in the Requesting State.

The results of the transmission of a court document shall be reported in a form and formality determined by the Central Authority except when there is the treaty on mutual legal assistance in the criminal matters between the Kingdom of Cambodia and the Requesting State, which stipulates otherwise.

The Central Authority shall forward to the Requesting State the evidence of transmission of the court document. If the transmission of the document cannot be attained, the Central Authority

shall notify the Requesting State, by providing the reasons for the non-attainment of the transmission of the document.

Article 25 - Irreproachability for Non-Compliance with a Subpoena of Requesting State

If any person in the Kingdom of Cambodia is subpoenaed as a witness in the Requesting State, the person shall not be subjected to both criminal and civil liabilities in the Kingdom of Cambodia due to the refusal or failure to comply with the subpoena although the refusal or failure is contrary to the requirements under the subpoena.

Sub-Section 5

Assistance Related to Transfer of a Detained Person to Give Testimony or to Assist with Prosecutorial Investigation in Requesting State

Article 26 - Conditions for Transfer of a Detained Person to Give Testimony or to Assist with Prosecutorial Investigation in Requesting State

Upon receiving a request for a provisional transfer of any person who is in detention in the Kingdom of Cambodia to give testimony or to assist with prosecutorial investigation in court proceedings as a witness in the Requesting State, the Central Authority shall transmit the request to a competent Implementing Authority to take action in accordance with a law of the Kingdom of Cambodia if the Central Authority considers that the transfer is necessary.

The transfer of the detained person can be carried out in compliance with the following conditions:

- the detained person voluntarily consents for the transfer to give testimony or to assist with prosecutorial investigation requested, and
- the Requesting State agrees to respect the specific conditions required by the Central Authority, including expenses related to the implementation of the assistance as well as safety measures, such as detention and assurance of the safety of the detained person to be transferred, not being subjected to prosecution of the detained person for a crime in the Requesting State, and the return of the detained person.

Article 27 - Duration of Detention of a Detained Person

The duration of the transfer of a detained person to the Requesting State, and the duration of detention of a detained person in the Requesting State to give testimony or to assist with prosecutorial investigation shall be included as the duration of the detention of the detained person in the Kingdom of Cambodia.

Article 28 - Transit of Detained Person

Upon receiving a request from the Requesting State to allow any person who is in detention in a Foreign State to traverse the territory of the Kingdom of Cambodia to give testimony or to assist with prosecutorial investigation in the territory of the Requesting State, the Central Authority shall notify a competent prosecutor in order to facilitate the transit of the person if the Central Authority considers that the Requesting State has satisfied the conditions to receive such assistance.

The person as stipulated under Paragraph 1 above, shall traverse the Kingdom of Cambodia within the period authorized by the Central Authority and in compliance with the requirements of an agreement with the Requesting State. If the authorized period expires or the requirements are not satisfied, the person will be freed or is expelled in compliance with the law of the Kingdom of Cambodia, except where there is a different agreement between the Requesting State and the Central Authority of the Kingdom of Cambodia.

Sub-Section 6

Assistance Related to Identifying Location of Person

Article 29 - Identifying Location of Person

Upon receiving a request for assistance to locate a person believed to be residing in the Kingdom of Cambodia, and the Requesting State needs the person for the purpose of the court proceedings in its territory, the Central Authority shall transmit the request to a competent Implementing Authority in order to find the location of the person. The Implementing Authority shall report the results of the finding of the person to the Central Authority for further actions.

Sub-Section 7

Assistance Related to Freezing, Seizures, and Confiscation of Property

Article 30 - Freezing or Seizures of Property According to a Non-Final Ruling of a Court of Requesting State

Upon receiving a request to freeze or seize property according to a non-final ruling of a court of a Requesting State, the Central Authority shall transmit this request to a competent municipal/provincial court of first instance in order to freeze or seize the property. If multiple courts of first instance have jurisdiction on this case, the Central Authority may transmit this request to any of the courts of first instance. The ruling to freeze or seize property shall be made in the form of a ruling by the president of the court of first instance with appropriate and explicit reasons.

The court of first instance shall consider the request in Paragraph 1 above as an urgent matter. The court of first instance shall issue a ruling to freeze or to seize the property if:

1. the property shall be frozen or seized under the law of the Kingdom of Cambodia; and

2. there is a reasonable ground to believe that the property may be sold, transferred, or concealed; or there is a measure on the property in order to make it free from confiscation, or to make it useless.

The ruling to freeze or to seize property by the court of first instance shall be notified by posting on the court of first instance's information board, and shall be notified to relevant persons, or if necessary, shall be made public via media or via means of audio-visual communication.

A third party or an interested person related to the ruling to freeze or to seize property under Paragraph 2 above, may file an opposition to the court of first instance to repeal the ruling within 15 (fifteen) days starting from the date of the notification of the ruling. If there is evidence confirming that the property is not involved with what the Requesting State has requested as stipulated under Paragraph 1 above, or the relevant person(s) did not commit any acts as alleged under Paragraph 2 above, the court of first instance shall repeal the ruling. This ruling shall be final. Formalities and procedure for opposition stipulated under the Code of Criminal Procedure shall apply for the opposition in this Paragraph.

A third party or an interested person related to the ruling to freeze or to seize property under Paragraph 2 above may file an appeal to the Court of Appeal for the ruling to freeze or to seize property by the court of first instance within 1 (one) month starting from the expiry of the opposition period. The ruling of the Court of Appeal shall be final. An appeal can also be filed for a ruling denying opposition application by a relevant person within 1 (one) month starting from the date of the notification of the denial ruling. The ruling of the Court of Appeal shall be final. The formalities and procedure for an appeal stipulated under the Code of Criminal Procedure shall apply for this case.

The ruling to deny a request to freeze or to seize property by the court of first instance, or the ruling to repeal the ruling to freeze or to seize property by the court of first instance at the request of the Requesting State shall not prevent the Central Authority to submit a new request to the court of first instance to issue a ruling to freeze or seize property once again if there is new evidence that enables the court of first instance to issue a ruling to freeze or to seize the property.

In case that the court of first instance rules to refuse the request of the Requesting State, this ruling shall be final, and shall be reported immediately to the Central Authority.

Article 31 - Confiscation of Property in Compliance with Final Ruling of Court of the Requesting State

Upon receiving a request to confiscate property in compliance with the final ruling of a court of the Requesting State, the Central Authority shall transmit this request to a competent court of first instance to rule to confiscate property. If multiple courts of first instance have jurisdiction on this case, the Central Authority may transmit this request to any of the courts of first instance. The ruling to confiscate a property shall be made in the form of a court's judgment based on explicit grounds and provisions of the law. The court of first instance makes judgment by a single judge who is the president of the court of first instance or by a panel of judges chaired by the president of

the court of first instance and two other judges as assigned by the president of the court of first instance when the case is complicated.

Upon receiving a request, the court of first instance shall conduct hearings to examine and scrutinize evidence, and to listen to testimonies of all parties concerned. Regulation related to compositions and proceedings of the hearing as defined under the Code of Criminal Procedure and other relevant laws shall apply in this case.

In case of sufficient grounds, the court of first instance shall decide to confiscate the property in accordance with the final ruling of the court of the Requesting State if:

1. the property shall be confiscated in compliance with the law of the Kingdom of Cambodia; and
2. the court of the Requesting State has jurisdiction to make a ruling on this case.

In case that the judgment of the court of the Requesting State was not in line with the basic principle of the judicial criminal proceeding, such as the right for self-defense of the accused, or the execution of the judgment of the Requesting State seriously affects the public order of the Kingdom of Cambodia, the court shall dismiss the request.

Article 32 - Ruling on Freezing, Seizures or Confiscation of Property

The court of first instance shall be legally entitled to decide freeze, to seize, or to confiscate the property as stipulated under this Sub-Section even if the offense leading to freeze seize or confiscate the property would not be committed in the Kingdom of Cambodia. The court of first instance shall also decide to freeze, seize, or confiscate the property even if the offender or the accused died, or has not been identified, or has escaped when the court of the Requesting State has issued a judgment stating that the property was the proceeds of a crime, or instruments of an offense, which shall be confiscated. When there is a request for assistance to freeze, seize, or confiscate the property of the offender or the accused person who has died, or has not been identified, or has escaped, the requirements related to the right for self-defense as stipulated under Article 31 (Confiscation of Property in Compliance with Final Ruling of a Court of Requesting State) shall not apply.

Article 33 - Coordination of Seizures and Confiscation

The Central Authority shall sign an agreement with a Requesting State for the purpose of coordinating of seizures and confiscation at the request of a Requesting State in accordance with this Law.

Article 34 - Management, Handling, and Allocation of Confiscated Property

The Property frozen, seized, or confiscated pursuant to this Law shall be managed in accordance with a law-of the Kingdom of Cambodia.

The property confiscated by the final ruling of the Cambodian court in accordance with provisions of this Sub-Section shall be put under the management and handling of the Central Authority.

Based on the agreement between the Central Authority and the Requesting State, and legal permission by the country's law, the Central Authority shall transfer to the Requesting State all or a portion of the confiscated property, except when the transfer of the property would affect the public order or social morality of the Kingdom of Cambodia. The Central Authority, in all cases, shall deduct from the confiscated property, all the expenses related to the operation from freezing, seizures, and confiscating of property until the property transferred to the Requesting State. In case of necessity, the Central Authority shall manage and sell the confiscated non-cash property in compliance with the existing procedures.

The confiscated property that has not been transferred to the Requesting State shall be put into a foundation for the Central Authority's use for fulfillment of duty of the mutual legal assistance in the criminal matters with a Foreign State, or for work relating to other cooperation in the criminal matters.

The confiscated property that is hazardous to humans, or to the property, or to the environment, including the property that is not legally owned, the Central Authority shall file a lawsuit to the respective court that is entitled to issue the confiscation ruling for its destruction.

Chapter 4

Request for Assistance by the Kingdom of Cambodia

Section 1

General Rules

Article 35 - Request Made by Relevant Competent Authority

The relevant competent authority shall request a Legal Assistance from a Foreign State through the Central Authority. The Central Authority shall consider the relevance of the request by taking into account regulations, detailed information, facts and relevant documents, and notify the competent authority who has submitted the request of its decision. In case of necessity, the Central Authority shall request a decision of the Royal Government prior to the implementing subsequent procedures.

Article 36 - Formalities of Request for Assistance

The relevant competent authority shall complete formalities of a request for assistance, which shall be determined by the Central Authority. In case of necessity, the Central Authority shall

request additional information to ensure that the request for assistance shall be accepted by the Requested State.

Article 37 - Conditions for Use of Information and Evidence

The relevant competent authority who makes a request shall not use or disclose information or evidence provided by the Requested State for any purpose beside the point defined in the request without prior consent of the Requested State.

The relevant competent authority who makes a request shall take appropriate measures to safeguard the confidentiality of information and evidence provided by the Requested State except for the evidence and information needed for the purposes defined in the request.

Article 38 - Admissibility of Evidence

The court shall admit all evidences obtained from the Legal Assistance that the Kingdom of Cambodia has received from a Requested State for consideration in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia.

Section 2

Particular Rules Related to Requesting a Detained Person or Any Other Persons to Testify or to Assist with Investigation in the Kingdom of Cambodian

Article 39 - Conditions for Requesting Person to Testify or to Assist with Investigation

The relevant competent authority shall make a request to a Requested State through the Central Authority to temporarily transfer a detained person or to send other persons who are in the Requested State to give testimony or to assist with judicial investigation in court proceedings of the Kingdom of Cambodia under conditions that:

1. a criminal case has already commenced in the Kingdom of Cambodia; and
2. the detained person or the other persons can give evidence that is useful for the court proceedings, and a consent to give testimony or to assist judicial investigation in the Cambodian court proceedings.

Upon receiving a detained person from a Requested State to give testimony in Cambodian court proceedings or to give assistance related to judicial investigation, the detention of the person in the Kingdom of Cambodia shall be made in accordance with the requirements of the agreement with the Requested State, or as determined by the Central Authority.

The acceptance and detention of a detained person shall be made in accordance with the law of the Kingdom of Cambodia.

Article 40 - Rights of a Person Giving Testimony or Assists with Judicial Investigation

In addition to the conditions agreed upon with the Requested State, any person(s) – either a detained person or other persons – who come(s) to the Kingdom of Cambodia for the purpose of giving testimony or assisting with judicial investigation under this Law:

1. shall not be prosecuted, detained, punished, or subjected to other restriction of personal liberty in the Kingdom of Cambodia for any offense against the law of the Kingdom of Cambodia, which had been alleged or had been committed before the person's departure from the Requested State;
2. shall not be required to give evidence related to any other crimes in the Kingdom of Cambodia other than the crimes defined in the request except when there is consent from the person;
3. shall not be subjected to any civil suit, or any other suits related to a deed or an act for which the person(s) is/are alleged to have committed before the person(s) depart/s from the Requested State.

The rights as stipulated under Paragraph 1 above shall cease when the person(s) has/have opportunities to leave the Kingdom of Cambodia within 15 days after a notification from a relevant competent authority that the presence of the person(s) is no longer needed, but the person(s) continue(s) to stay in the Kingdom of Cambodia, or return(s) by himself/herself/ themselves after leaving the Kingdom of Cambodia.

Article 41 - Report on Completion of Giving Testimony or Assistance with Investigation

A relevant competent authority shall report to the Central Authority when a detained person or any other person(s) has/have completed giving testimony or assistance with judicial investigation.

Article 42 - Return of Detained Person

Upon receipt of a report from a relevant competent authority as stipulated under Article 41 (Report on Completion of Giving testimony or Assistance with Judicial Investigation) of this Law, the Central Authority shall coordinate with the relevant competent authority to send the detained person to the Requested State immediately.

Chapter 5

Expenses

Article 43 - Expenses

All expenses of the Central Authority related to coordination on the Legal Assistance for a Requesting State, and a request for Legal Assistance from a Requested State shall be borne by the Ministry of Justice. Expenses for the implementation of a request shall be borne by the Implementing Authority, and expenses related to a request for assistance shall be borne by a relevant competent authority. In case those expenses for provision of the Legal Assistance constitute a serious burden for the Kingdom of Cambodia, the Kingdom of Cambodia shall request the Requesting State to make contribution to the expenses.

Chapter 6 Final Provision

Article 44 - Promulgation

This law shall be promulgated as an urgent matter.

This Law was adopted by the National Assembly of the Kingdom of Cambodia

On Saturday, 7 Koeut, Month of Asad Year of Rat Tosak Buddhist Era 2564

Royal Palace, 27th of June 2020

[Signature]

NORODOM SIHAMONI

ពលក. 2006.697

Having submitted to the King for signature

Prime Minister

[Signature]

Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN Sen

Having submitted to Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Prime Minister

Minister of Justice

[Signature]

KOEUT Rith

Certified True Copy from Orinal

Standing Deputy Prime Minister

Minister in Charge of Office of the Council of Ministers

[Signature and Seal]

Kittinitekorsalbandit BIN Chhin